

Marten Bus

Goede voornemens

Job 5:13; Romeinen 1:13; e.a.p.

Goede en verkeerde voornemens

Ik weet niet of u die wel eens gehad hebt: goede voornemens bij het begin van het nieuwe jaar? Een kenmerk dat we wel herkennen, is dat het meestal niet lukt om ze vol te houden en vaak de derde week van januari al ermee ophouden. Van de week stond in de krant: 80% van de Nederlanders heeft goede voornemens. En toch is de wereld er nog steeds ellendig aan toe. Toen ik jong was, dat klinkt alsof ik al heel oud zou zijn, dan neem je je ook wel eens wat voor en kom je er achter: Het lukt eigenlijk niet. Dus dan hou je er maar weer mee op. En dan denk je: Ik kan me beter maar niets voornemen, dan kan ik ook niet falen. Maar met oud en nieuw waren we in Groningen en had ik wat tijd om na te denken. En toen dacht ik: Zou de Bijbel daar ook iets over zeggen, over goede voornemens? En dat was best een openbaring, want er wordt veel over voornemens gezegd.

Daar wil ik graag nu met u naar kijken. Als je het woord voornemen opzoekt in een Bijbel app, dan komt er echt een waslijst met teksten naar voren. Het zijn om zo te zeggen allemaal bomen, waardoor je het bos niet meer ziet. Ik heb geprobeerd daar wat lijn in te krijgen. Ik heb twee lijnen onderscheiden, die ik met u wil bekijken. Dat is de lijn van de gelovige met de voornemens van God, en de lijn van de ongelovige. Misschien kunnen we die eerst nalopen en dan verder gaan.

Job zegt iets hierover in hoofdstuk 5:13, namelijk: 'Hij vangt de wijzen in hun sluwheid en het voornemen van de listige wordt verijdeld'. Als wij ons bepaalde

dingen voornemen, dan heeft God daar best wel een mening over. En listige mensen die zich iets voornemen: die worden door God de pas afgesneden. Dit thema zie je vaak terugkomen in de Psalmen: over vijanden die allerlei voornemens hebben, maar God gaat dan ingrijpen. Dus dat de voornemens van ongelovigen niet lukken, is op zich wel te verklaren.

Maar dan onze voornemens als gelovigen, die lukken ook niet altijd. Dit ligt niet altijd aan degene die zo'n voornemen heeft, dat het niets wordt. In Psalm 14:6 lezen we: 'Het voornemen van de ellendige kunt u wel beschamen, maar de Heere is zijn toevlucht'. Dus zelfs als wij bepaalde voornemens hebben, kan een ander er nog dwars doorheen fietsen, zodat het niet lukt. Maar dan mogen we onze toevlucht altijd tot de Heere nemen.

Bovendien kunnen we ook als gelovigen wel eens verkeerde voornemens hebben. In Spreuken 23:4-5 staat: 'Mat u niet af om rijk te worden, gebruik daarvoor uw inzicht niet. Laat u uw ogen erover vliegen, dan is het er niet meer, want het vliegt direct weg, als een arend die naar de hemel vliegt'. Het voornemen om rijk te worden, is dus niet goed. Als we dan naar Jakobus 4 kijken, vinden we daar het voorbehoud van Jakobus, zoals het wel wordt genoemd. Er zijn mensen die zich iets voornemen, maar daarbij niet aan God denken: 'En nu dan, u die zegt: Wij zullen vandaag of morgen naar die en die stad reizen, en daar een jaar doorbrengen en handeldrijven en winst maken. U die niet weet wat er morgen gebeuren zal, want hoe is uw leven? Het is immers een damp, die voor een korte tijd verschijnt en daarna verdwijnt. In plaats daarvan zou u moeten zeggen: Als de Heere wil en wij leven, dan zullen wij dit of dat doen. Maar nu roemt u in uw hoogmoed. Al zulk soort roem is slecht. Wie dan weet goed te doen, en het niet doet, voor hem is het zonde' (Jak. 4:13).

Als wij een voornemen hebben, moeten wij ons dus ook afvragen: Wat wil de Heere? Eigenlijk al voordat wij ons iets voornemen, moeten wij de vraag stellen: Heere, wat is Uw plan met mijn leven? En laten we dan zo onze voornemens gaan maken. We vinden het heel gewoon om een plan uit te werken en er dan Deo Volente onder te zetten (D.V.). Dat betekent: Als God het wil. Maar de volgorde moet eigenlijk anders zijn, zodat we eerst vragen: Heere, wat wilt U dat ik doen zal. En dat we dan onze plannen gaan maken.

Voornemens van de apostelen

Ook de apostelen hadden nu en dan voornemens, hele goede voornemens; terwijl die toch niet doorgingen. En ik denk dat het ons ook wel overkomt dat je echt met

de Heere de dingen wilt doen, dat je plannen maakt, dat je echt een goed voornemen hebt. Maar dat het toch niet doorgaat. In Handelingen 16 kom je zo'n situatie tegen, waar Paulus met zijn gezelschap aan het rondreizen is door Turkije. Ze doorreizen allerlei plaatsen, en in Handelingen 16:6 staat: 'En nadat zij door Frygië en het land van Galatië gereisd waren, werden zij door de Heilige Geest verhinderd het Woord in Asia te spreken. En bij Mysië gekomen, probeerden zij naar Bithynië te reizen, maar de Geest liet het hun niet toe. En nadat zij Mysië voorbijgereisd waren, kwamen zij in Troas. En Paulus kreeg 's nachts een visioen te zien: er stond een Macedonische man, die hem dringend vroeg: Kom over naar Macedonië en help ons! Toen hij nu dit visioen gezien had, probeerden wij meteen naar Macedonië te reizen, omdat wij eruit opmaakten dat de Heere ons geroepen had aan hen het Evangelie te verkondigen'.

Dus het voornemen dat er was, werd elke keer door de Geest verhinderd. Niet omdat het niet goed was, maar omdat er een beter plan was. Als dit niet was gebeurd, dan hadden wij hier in Europa mogelijk het evangelie niet direct gehoord. Het is dus fijn dat het voorgenomen reisplan werd verhinderd en niet doorgegaan is. Dat bemoedigt ons, denk ik, om elke keer als er iets niet doorgaat, te beseffen dat er mogelijk een beter plan is. Dit brengt ons bij de brief aan de Romeinen.

In Romeinen 1:13 spreekt Paulus ook over een voornemen dat niet is doorgegaan: 'Maar ik wil niet dat u er geen weet van hebt, broeders, dat ik dikwijls het voornemen had naar u toe te komen om ook onder u enige vrucht te hebben, zoals ook onder de andere heidenen'. Dus Paulus wilde dolgraag de gelovigen in Rome bezoeken om hen te versterken, en keer op keer lukte het niet. Er was telkens een verhindering. Toen besloot hij om deze brief te schrijven, en wat is het fijn dat we deze brief in onze Bijbel hebben! Want daardoor kennen we ook de tekst uit Romeinen 8:28, waar staat: 'En wij weten dat voor hen die God liefhebben, alle dingen meewerken ten goede, voor hen namelijk die overeenkomstig Zijn voornemen geroepen zijn. Want hen die Hij van tevoren gekend heeft, heeft Hij ook van tevoren ertoe bestemd aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders'.

Het voornemen van God

Hier zien we de eerste keer dat het voornemen van God Zelf aan de orde komt. Daar wil ik straks nog verder op ingaan, maar laten we eerst het voornemen ten aanzien van ons bezien. Wij weten dat hun die God liefhebben, alle dingen meewerken ten goede. Dit is geschreven door Paulus, die zoveel ellende heeft

meegemaakt. Zo vaak gingen de dingen anders dan hij had gedacht. En hij voelde het misschien ook niet altijd dat alle dingen meewerkten ten goede; maar hij wist het wel, omdat hij geliefd was door God. Zo is het vaak denk ik ook bij ons, dat er een streep gaat door onze plannen, onze ideeën. We krijgen het gevoel: God, bent U er wel, hebt U het allemaal in de hand? Maar we moeten steeds eraan vasthouden: We weten dat Hij alles laat meewerken. We zien hier op aarde soms niet waarom het allemaal zo moest gaan. Maar we moeten geloven dat het nodig was.

God heeft ons geroepen 'naar Zijn voornemen'. Dat voornemen van God is een bijzonder thema. We gaan daar nog dieper op in. Eerst iets over Gods trouw in verband met onze roeping. In 1 Thessalonicensen 5:24 staat het volgende: 'Hij Die u roept, is getrouw. Hij zal het ook doen'. Als wij voornemens maken die naar de wil van God zijn, dan zal Hij ons ook helpen daarbij. En die roeping van Zijn kant, die gaat Hij Zelf ook bevestigen en ons daarin sterken. Dat maakt het, denk ik, ook mogelijk om te doen. Want als we gaan kijken wat er nu allemaal van ons wordt verwacht, dan zakt de moed ons wel eens in de schoenen. Een heilig leven, dat aan God is toegewijd, hoe krijg je dat eigenlijk voor elkaar?

Als het gaat om Zijn roeping, dan weten we dat wij door Hem zijn geroepen en gehoor hebben gegeven aan Zijn roepstem. God is met ons aan de slag gegaan. Zodoende kwam ik ook in 2 Petrus terecht, waar we in hoofdstuk 1:12 het volgende lezen: 'Daarom zal ik niet nalaten u altijd aan deze dingen te herinneren, hoewel u ze weet en in de waarheid, die bij u is, versterkt bent'. Als u de NBG-vertaling leest, dan staat er: 'Daarom heb ik mij voorgenomen u altijd aan deze dingen te herinneren'. Dus Petrus had ook een voornemen, en hij wilde de broeders en zusters aan dingen herinneren. En dat had hij hiervoor al geschreven, want in hoofdstuk 1:3 staat: 'Immers, Zijn goddelijke kracht heeft ons alles geschonken wat tot het leven en de godsvrucht behoort, door de kennis van Hem Die ons geroepen heeft door Zijn heerlijkheid en Zijn deugd. Daardoor heeft Hij ons de grootste en kostbare beloften geschonken, opdat u daardoor deel zou krijgen aan de goddelijke natuur, nadat u het verderf, dat er door de begeerte in de wereld is, ontvlucht bent'.

Het gaat dus allemaal om dingen die wij *gekregen* hebben: 'Zijn goddelijke kracht heeft ons alles geschonken'. Zolang wij aangesloten zijn op die krachtbron, kunnen we ook de goede *voornemens* hebben. Maar het zijn eigenlijk *opdrachten*, zoals we lezen vanaf vers 5: 'Daarom moet u zich er met alle inzet op toeleggen om aan uw geloof deugd toe te voegen, aan de deugd kennis, aan de kennis zelfbeheersing, aan de zelfbeheersing volharding, aan de volharding godsvrucht, aan de godsvrucht broederliefde en aan de broederliefde liefde voor iedereen. Want als deze dingen

bij u aanwezig zijn en toenemen, zullen ze u niet doelloos en onvruchtbaar laten wat de kennis van onze Heere Jezus Christus betreft'.

Dus dit zijn nogal wat voornemens bij elkaar. Ik denk dat het een verzameling kan worden, een mooie collectie van dingen die je bij elkaar hebt gevoegd. Alleen moeten we goed in de gaten houden dat we al die goede dingen niet in eigen kracht gaan verzamelen, maar dat Gods kracht het doet: 'Hij die u roept, is getrouw; Hij zal het ook doen'. Maar wij moeten ons wel hiervoor openstellen en ons ervoor inzetten. Zoals we lezen in vers 10: 'Daarom, broeders, beijver u des te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken; want als u dat doet, zult u nooit struikelen. Want zo zal u in rijke mate de toegang worden verleend tot het eeuwig Koninkrijk van onze Heere en Zaligmaker, Jezus Christus'. Die toegang is zeker en vast! Alleen hoe rijk die zal zijn, hangt af van de verzameling die wij hier reeds mogen aanleggen.

Barnabas zag dit ook bij andere broeders en zusters in Handelingen 11:23. Hier staat: 'En toen hij daar gekomen was en de genade van God zag, werd hij verblijd en spoorde hij hen allen aan om met een hartelijk voornemen bij de Heere te blijven'. Dus goede voornemens moet je niet alleen met je hoofd maken, die mag je met je hart maken, en wel om bij de Heere te blijven. Dat is het belangrijkste. Dan ga je steeds meer van Hem ontdekken, meer van Hem zien, meer op Hem lijken. We gaan nu weer naar Romeinen 8, het voornemen van God. Want God heeft een heel aantal voornemens, en het is bijzonder dat wij daar een rol in spelen.

In 2 Timotheüs 1:8 schrijft Paulus: 'Schaam u dan niet voor het getuigenis van onze Heere, en ook niet voor mij, Zijn gevangene, maar lijd met mij verdrukking om het Evangelie, overeenkomstig de kracht van God. Hij heeft ons zalig gemaakt en geroepen met een heilige roeping, niet overeenkomstig onze werken, maar overeenkomstig Zijn eigen voornemen en de genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden van de eeuwen, maar nu is geopenbaard door de verschijning van onze Zaligmaker, Jezus Christus, Die de dood tenietgedaan heeft, en het leven en de onvergankelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie'.

Het voornemen van God is dus geopenbaard door de Heere Jezus, en dat ging niet vanzelf. In Jesaja 53 lezen we daarover in vers 10 het volgende: 'Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zal Hij nageslacht zien, Hij zal de dagen verlenen; het voornemen van de HEERE zal door Zijn hand voorspoedig zijn'.

De voornemens van God zijn van alle eeuwen, zeggen we wel eens; die worden niet gehinderd door de omstandigheden. God had het voornemen mensen te roepen, en de Heere Jezus was graag bereid om dit voortgang te laten vinden, zodat die voornemens werkelijkheid zouden worden. Als wij in Efeziërs 1 kijken, dan zien we hoe wij daarin ook een rol spelen. We zijn vanmorgen bezig geweest met het lof

zingen en het lof brengen aan God. En ik denk dat dit ook één van de dingen is, die God graag hoort en die in Zijn voornemen passen. U weet, dit hoofdstuk is één lange zin, dus ik val ergens midden in. In vers 10 tot 14 staat: 'om in de bedeling van de volheid van de tijden alles weer in Christus bijeen te brengen, zowel wat in de hemel als wat op de aarde is. In Hem zijn wij ook een erfdeel geworden, wij, die daartoe voorbestemd waren, naar het voornemen van Hem Die alle dingen werkt overeenkomstig de raad van Zijn wil, opdat wij tot lof van Zijn heerlijkheid zouden zijn, wij die al eerder onze hoop op Christus gevestigd hadden. In Hem bent ook u, nadat u het Woord van de waarheid, namelijk het Evangelie van uw zaligheid, gehoord hebt; in Hem bent u ook, toen u tot geloof kwam, verzegeld met de Heilige Geest van de belofte, Die het onderpand is van onze erfenis, tot de verlossing die ons ten deel viel, de verlossing die ons ten deel viel tot lof van Zijn heerlijkheid'.

Dus in vers 12 wordt als het voornemen van God genoemd, dat wij zouden zijn tot lof van Zijn heerlijkheid. Die grote heerlijkheid van God wordt pas gezien, als er hier op aarde lof wordt gebracht aan Zijn glorie, als er mensen zijn die doen wat God graag ziet, namelijk Hem eer brengen.

We zongen in ons lied over de verborgenheid, en in Efeziërs 3:8 vinden we nog een keer het voornemen van God: 'Mij, de allerminste van alle heiligen, is deze genade gegeven, om onder de heidenen door het Evangelie de onnaspeurlijke rijkdom van Christus te verkondigen, en allen te verlichten, opdat zij mogen begrijpen wat de gemeenschap aan het geheimenis inhoudt, dat door de eeuwen heen verborgen is geweest in God, Die alle dingen geschapen heeft door Jezus Christus, opdat nu door de gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelvuldige wijsheid van God bekendgemaakt zou worden, volgens het eeuwige voornemen dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus, onze Heere. In Hem hebben wij de vrijmoedigheid en de toegang met vertrouwen, door het geloof in Hem'.

Als we onze goede voornemens dus afstemmen op het goede voornemen van God, dan wordt alles denk ik tot lof van Zijn heerlijkheid. Ons hele leven mag dit zo zijn. Het is niet alleen dat we hier op zondagmorgen een uur zijn om Hem lof en eer te brengen, maar ons hele leven mag spreken van de Heere Jezus en mag zijn tot Zijn eer. Daarbij wil God ons helpen, het is naar Zijn voornemen. We zijn hier niet op aarde, omdat we het zelf zo leuk vinden. Maar God heeft ons geroepen en Hij wil ons ook opbouwen, ondersteunen en onderwijzen om meer van Zichzelf laten zien. Zodat die lof ook mag toenemen. Dus misschien wilt u, ook al is het nog geen 1 januari, toch wat goede voornemens plannen!

